

**UCHWAŁA NR XXXI/85/2012
RADY GMINY BODZECHÓW
z dnia 13 grudnia 2012 roku**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych w Gminie Bodzechów na rok 2013.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym /tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm./ oraz art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 1356/, Rada Gminy Bodzechów uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się:

- 1) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 rok, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.
- 2) Ramowy Plan Finansowania Zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 rok, stanowiący załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bodzechów poprzez koordynowanie i nadzorowanie realizacji uchwalonego Programu.

§ 3. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Bodzechów.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2013 roku.

Załącznik Nr1 do Uchwały Nr XXXI/85/2012
Rady Gminy Bodzechów
z dnia 13 grudnia 2012 roku

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2013 ROK

§ 1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bodzechowie na 2013 rok, zwany dalej „Programem” określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu. Program określa w szczególności cele i zadania gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 1356/.

§ 2. Diagnoza problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemów alkoholowych i przemocy.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych dla Gminy Bodzechów w 2012r. przez Dialog Centrum Edukacji i Profilaktyki z Krakowa wynikają następujące problemy:

1. Problemy społeczne w opinii dorosłych mieszkańców Gminy Bodzechów

W celu poznania opinii dorosłych mieszkańców na temat problemów społecznych, jakie występują w gminie, przeprowadzono badanie ankietowe na losowo dobranej próbie. Sondaż został zrealizowany w dniu 16 października 2012. Wzięło w nim udział 106 mieszkańców Gminy Bodzechów, z czego 96% stanowiły kobiety. Wiek respondentów wahał się od 25 do 55 lat. Ankietowani najczęściej, bo w 55%, posiadali wykształcenie wyższe, nieco rzadziej średnie – 43%, a 2 osoby posiadały wykształcenie podstawowe.

Hierarchia ważności problemów w gminie

Ankietowani zostali poproszeni o określenie na skali od 1 do 5, jak ważne w ich odczuciu są

poszczególne problemy społeczne w Gminie Bodzechów (ocena „1” oznaczała, że dana kwestia nie jest ważna, zaś „5” – bardzo ważna). Szczegółowe wyniki przedstawia poniższa tabela.

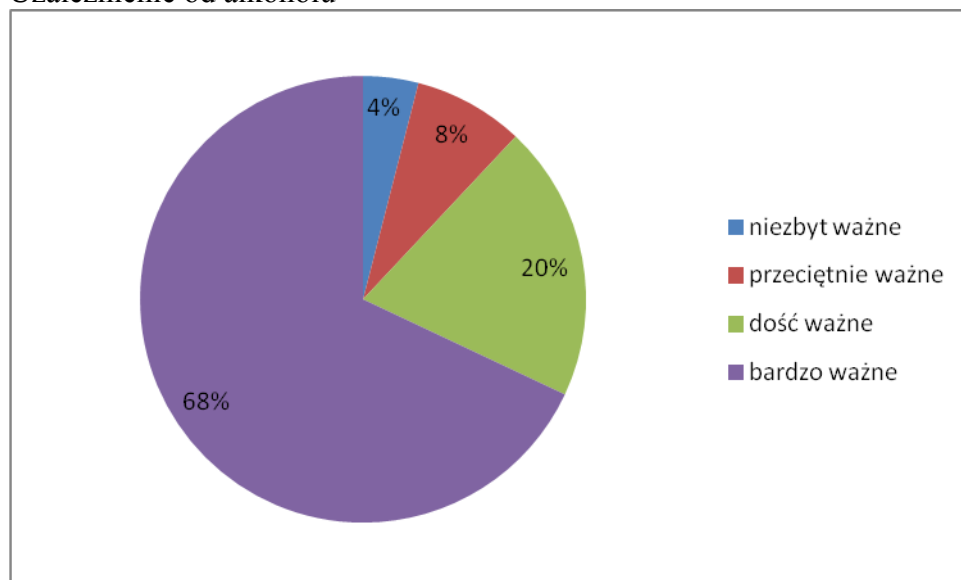
Tabela. Hierarchia problemów społecznych w Bodzechowie – oceny respondentów.

	Problem	Średnia ocena
1.	Uzależnienie od alkoholu	4,53
2.	Bezrobocie	4,48
3.	Ubóstwo	4,34
4.	Przemoc domowa	3,87
5.	Przestępczość	3,83
6.	Zanieczyszczenie środowiska	3,79
7.	Wyjazdy zagraniczne w poszukiwaniu pracy	3,72
8.	Przemoc w szkole	3,60
9.	Nieppełnosprawność	3,57
10.	Uzależnienie od komputera	3,38
11.	Uzależnienie od narkotyków	3,25
12.	Bezdomność	3,15

Za najpoważniejsze problemy w gminie uznano: uzależnienie od alkoholu, bezrobocie oraz przemoc domową i ubóstwo. Za przeciętnie ważne problemy ankietowani uznali: przestępczość, zanieczyszczenie środowiska, wyjazdy zagraniczne w poszukiwaniu pracy oraz przemoc w szkole. Najniżej w hierarchii usytuowano: niepełnosprawność, uzależnienie od komputera i od narkotyków oraz bezdomność. Powyżej umieszczono zestawienia ocen respondentów dla najpoważniejszych problemów w Gminie Bodzechów.

Wykres. Problemy społeczne (uzależnienie od alkoholu) w ocenie dorosłych mieszkańców Gminy Bodzechów.

Uzależnienie od alkoholu

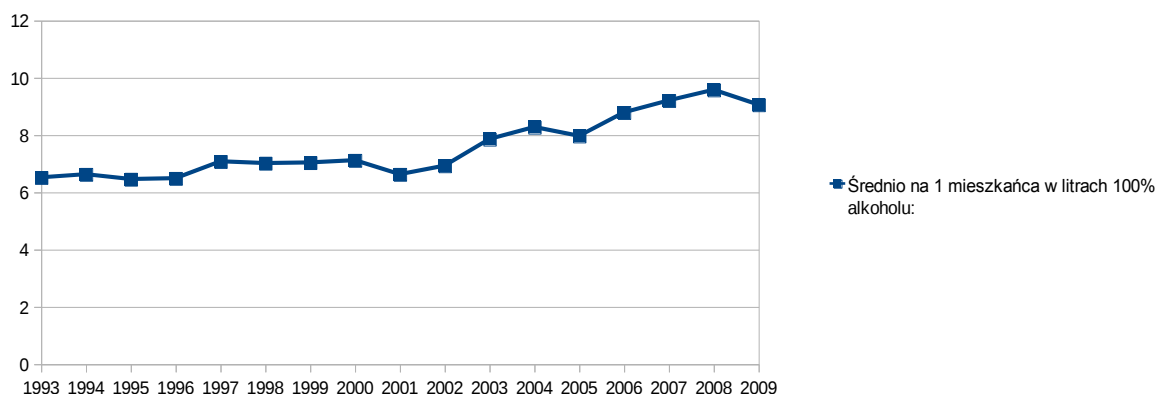

Alkohol

Problematyka uzależnienia od alkoholu stanowi w ocenie respondentów najpoważniejszy, poza bezrobociem i ubóstwem, problem w gminie. W ankiecie znalazły się pytania dotyczące skali spożycia napojów alkoholowych wśród dorosłych i niepełnoletnich mieszkańców Bodzechowa, łamania prawa (ustawy o wychowaniu w trzeźwości) oraz poglądów związanych ze spożywaniem alkoholu.

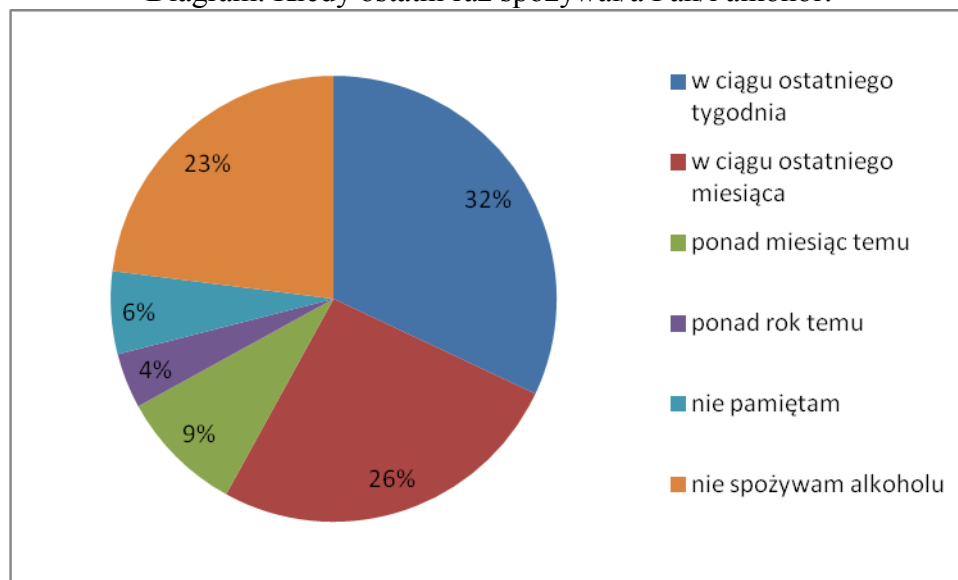
92% respondentów dostrzega, że na przestrzeni lat rośnie spożycie alkoholu. Jest to zgodne z szacunkami dokonanymi przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, które mówią o rosnącym spożyciu alkoholu przez Polaków.

Wykres. Przeciętne spożycie alkoholu przez 1 mieszkańca Polski w latach 1993 – 2009.¹

Jeśli chodzi o okres, jaki minął od ostatniego spożycia alkoholu, najczęściej był to ostatni tydzień. Takiej odpowiedzi udzieliło 32% ankietowanych. 23% osób nie spożywa wcale alkoholu, a 6% nie pamięta. 26% spożywało go w ciągu ostatniego miesiąca. 9% osób spożywało alkohol dłużej niż miesiąc przed przeprowadzonym sondażem. Natomiast 4% spośród respondentów podaje, że spożywało alkohol ponad rok temu.

Diagram. Kiedy ostatni raz spożywał/a Pan/i alkohol?

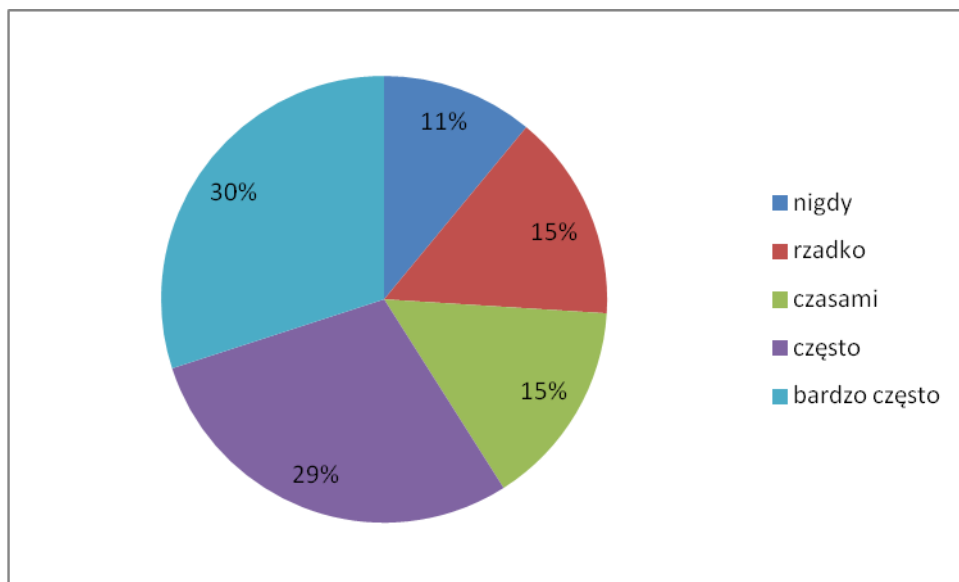
93% respondentów, czyli 98 osoby przyznaje, że zna osobę uzależnioną od alkoholu. 59% ankietowanych ocenia, że często lub bardzo często widuje osoby spożywające alkohol

¹ na podstawie raportu PARPA

(http://www.parpa.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=156&Itemid=16)

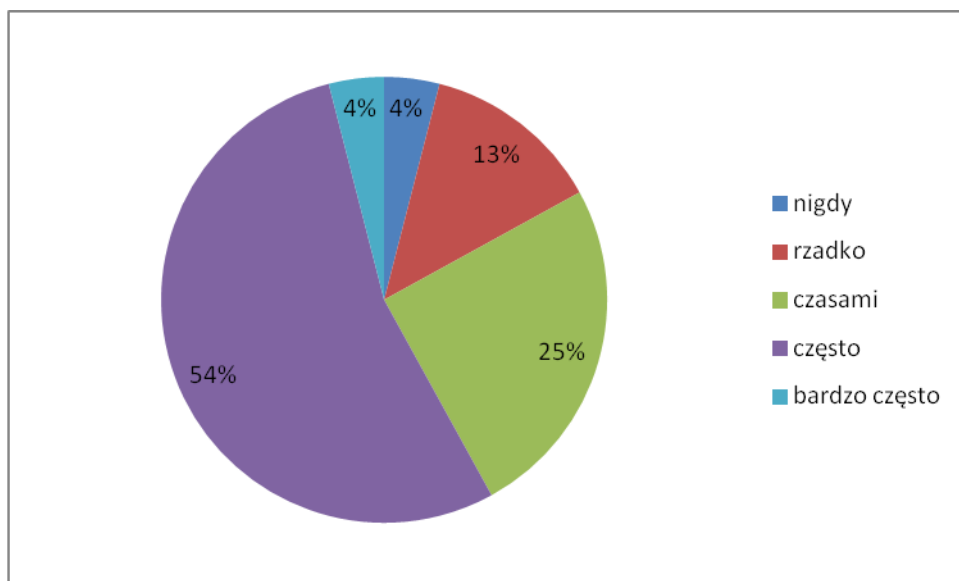
w miejscach publicznych. Co trzecia osoba rzadko bądź czasem spotyka się z tego typu sytuacją (łącznie to 30% mieszkańców). Natomiast nigdy nie widziało osób spożywających alkohol w miejscach publicznych 11% respondentów.

Diagram. Jak często zdarza się Pan/i zauważyć osoby pijące alkohol w miejscach publicznych?

86% badanych słyszało o przypadkach kierowania pojazdem po spożyciu alkoholu. Co więcej, według 58% zdarza się to często lub bardzo często (szczegółowe dane prezentowane są na wykresie). Jeśli chodzi o doświadczenia samych respondentów, to 4 osoby przyznały, że prowadziły samochód pod wpływem alkoholu. 81% ankietowanych nigdy nie prowadziło pojazdu w stanie nietrzeźwym. A uchyliło się od odpowiedzi na to pytanie 16 osób.

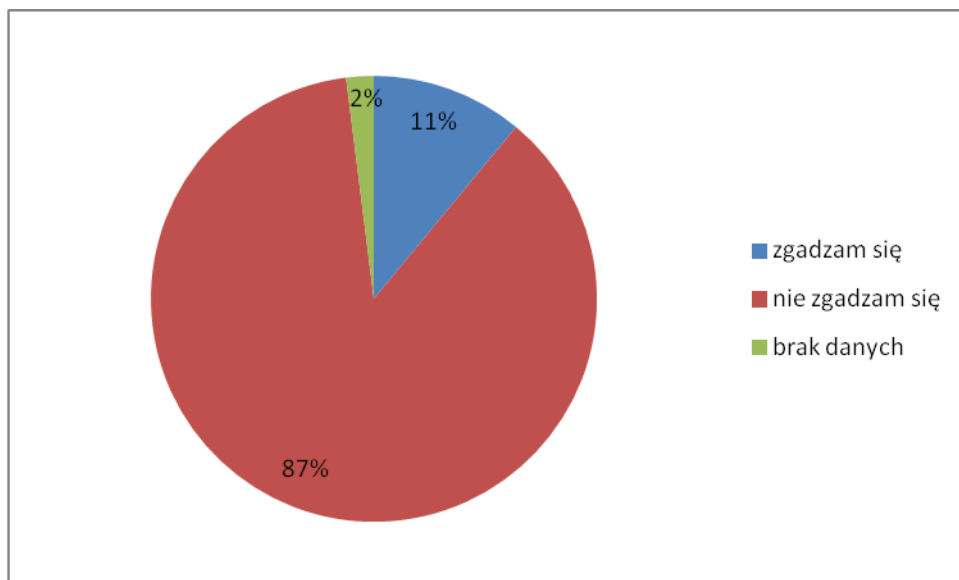
Diagram. Jak często osoby z Pan/i otoczenia prowadzą pojazdy po spożyciu alkoholu?

28% respondentów po raz pierwszy spożyła alkohol przed 18 rokiem życia. W 43% przypadków było to wino, a w 41% piwo. Z kolei 6% ankietowanych podczas inicjacji alkoholowej spożywało wódkę.

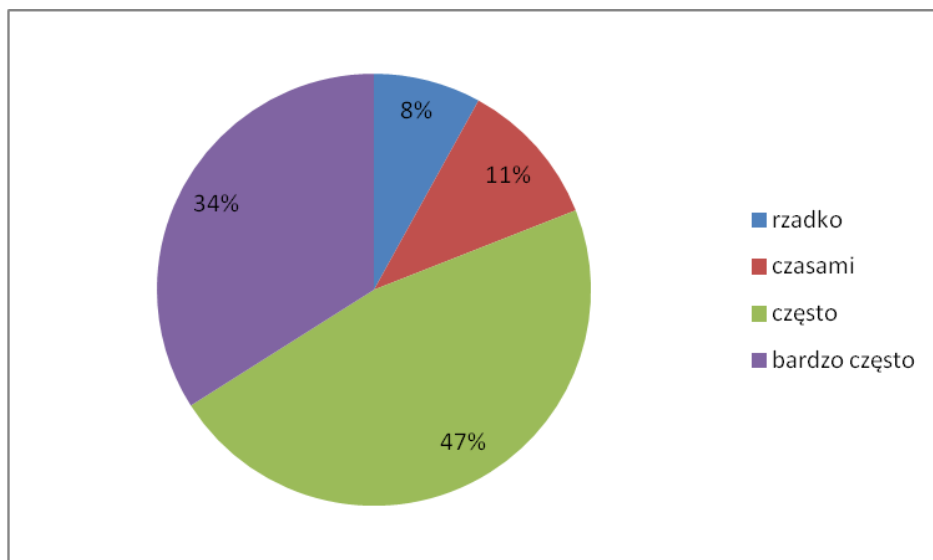
Poglądy ankietowanych na temat przychodzenia do pracy w stanie nietrzeźwości oraz picia alkoholu w pracy są podobne – w 96% są oni przeciwni tego typu sytuacjom. Nieco mniej jednoznaczna opinia panuje na temat tego, czy alkohol zawarty w piwie jest mniej szkodliwy niż ten zawarty w wódce – z tym stwierdzeniem nie zgadza się 87% osób.

Diagram. Alkohol zawarty w piwie jest mniej szkodliwy niż alkohol w wódce.

Kolejna pula pytań dotyczyła kwestii alkoholu w środowisku młodzieży z Bodzechowa. 80% ankietowanych słyszało o przypadkach sprzedaży alkoholu niepełnoletniej osobie. 81% respondentów uznaje, że młodzież spożywa alkohol często lub bardzo często.

Diagram. Jak często zdarza się, że niepełnoletnie osoby spożywają alkohol?

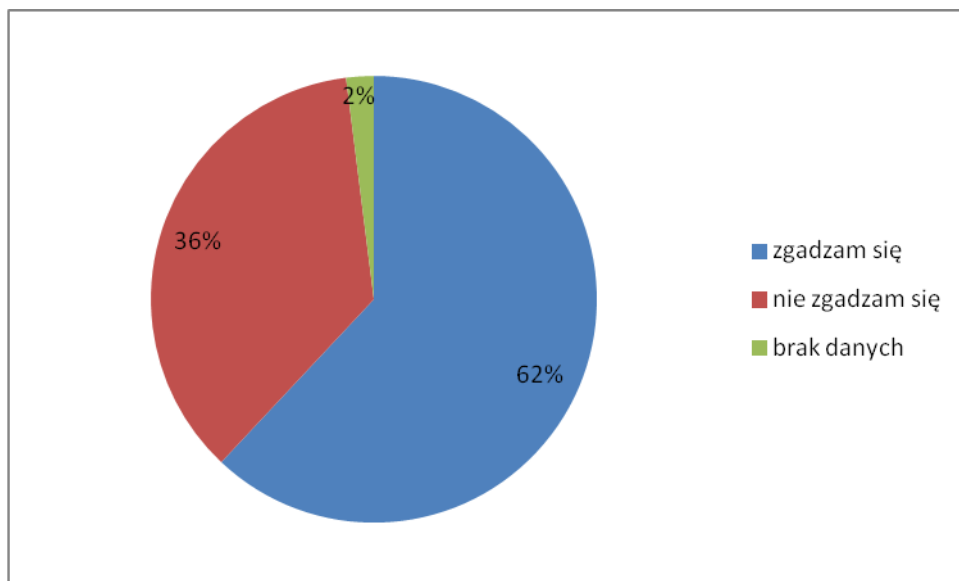

Za podwyższeniem wieku, od kiedy dozwolone jest spożywanie alkoholu, jest 59% respondentów.

Przemoc domowa

Problem przemocy domowej został określony przez respondentów w Gminie Bodzechów jako bardzo ważny. 70% ankietowanych twierdzi, że zna osobiście jakąś rodzinę dotkniętą tym problemem. Jeszcze bardziej alarmujący jest fakt, że aż 62% osób dopuszcza stosowanie kar fizycznych wobec dzieci.

Diagram. Stosowanie kar fizycznych wobec dzieci w niektórych przypadkach jest uzasadnione.

Ponadto pojawiły się wypowiedzi wśród ankietowanych, iż klaps wymierzony przez rodzica jest czasem bardziej skuteczny niż inna kara, natomiast takie traktowanie dzieci nie może stać się nawykiem wychowawczym.

2. Problemy społeczne w opinii dzieci i młodzieży w Gminie Bodzechów

Młodzież gimnazjalna

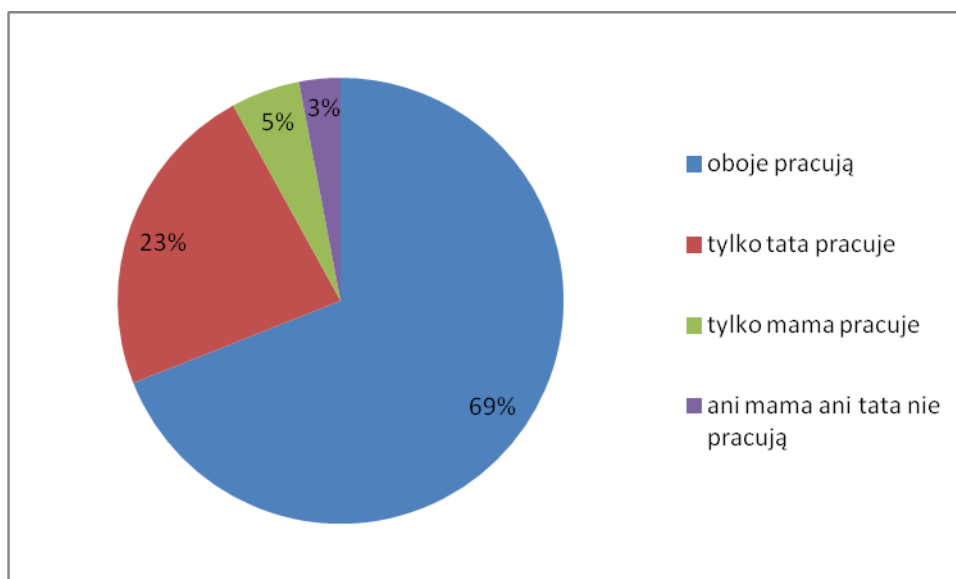
Badanie ankietowe zostało przeprowadzone na próbie 154 uczniów gimnazjów w Gminie Bodzechów, z czego 82 stanowiły dziewczęta, a 72 – chłopcy. Zostało ono zrealizowane podczas

zajęć lekcyjnych w dniu 16 października 2012. Wiek respondentów wahał się od 14 do 19 lat, ale najczęściej wynosił 15 (81%). Jeśli chodzi o społeczno – materialną sytuację rodzinną uczniów, to u większości, u 69% ankietowanych pracują obydwaj rodzice. Nieco rzadziej ma miejsce sytuacja, że tylko tata pracuje – 23%. W nielicznych przypadkach rodzinę utrzymuje tylko mama (5%) lub oboje rodzice są bezrobotni (3%). Uczniowie najczęściej mieszkają z matką (96%), ojcem (94%) oraz rodzeństwem (81%). Prawie 80% ankietowanych mieszka bądź z babcią bądź z dziadkiem. Powyższe dane zaprezentowane są na wykresie poniżej.

Diagram. Sytuacja społeczno – ekonomiczna rodzin respondentów.

Odpowiedzi uczniów gimnazjum.

Czy Twoi rodzice pracują?

Poczucie bezpieczeństwa

Bezpiecznie w swojej klasie czuje się 83% uczniów, a jeśli chodzi o teren szkoły to odsetek ten jest zbliżony – wynosi 79%. Brak poczucia bezpieczeństwa w swojej szkole deklaruje – 7% respondentów, a ambiwalentne odczucia deklaruje 14%. Wyniki przedstawiono na wykresach poniżej.

Diagram. Czy czujesz się bezpiecznie w swojej klasie?

Odpowiedzi uczniów gimnazjum.

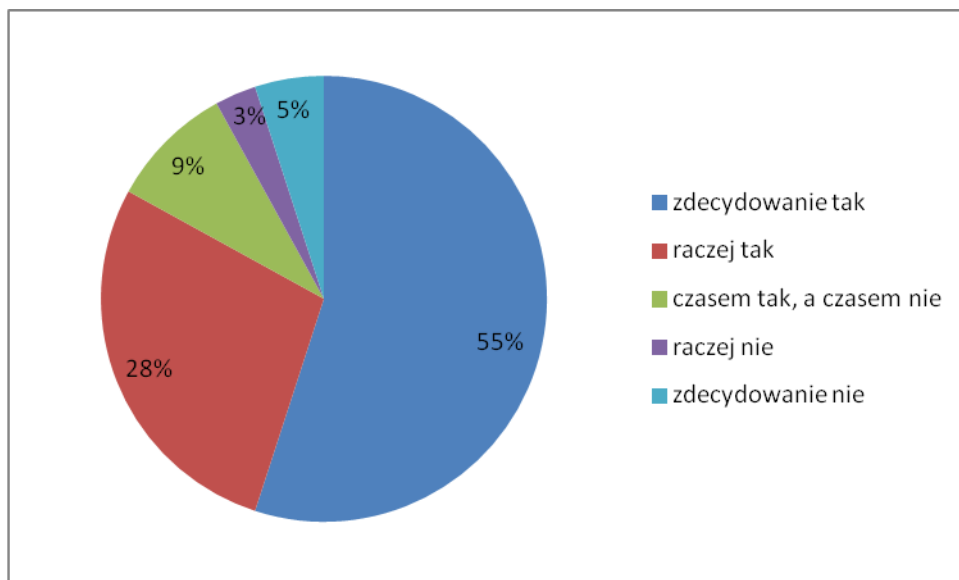
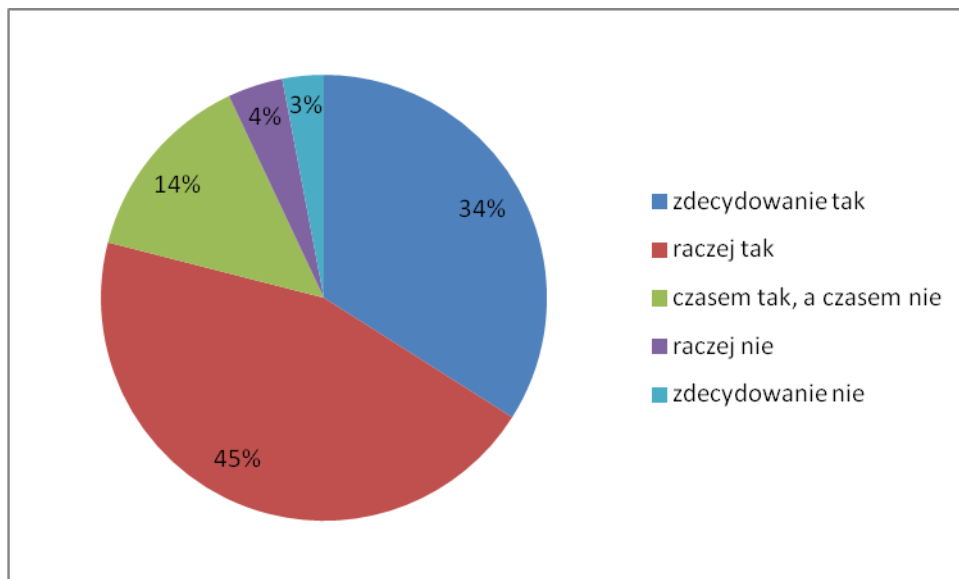

Diagram. Czy czujesz się bezpiecznie w swojej szkole?

Odpowiedzi uczniów gimnazjum.

Przemoc w szkole

Pytania na temat częstotliwości zachowań związanych z przemocą w szkole zostały podzielone na dwie grupy – dotyczące ogólnych sytuacji obserwowanych przez respondenta w środowisku szkolnym oraz bezpośrednio dotyczące jego osoby jako poszkodowanego. Ankieterzy określali

na skali od 1 do 5, jak często pewne sytuacje mają miejsce – ocena „1” oznaczała, że nigdy, zaś „5”- codziennie.

W gimnazjum najczęściej – przynajmniej raz w tygodniu, dochodzi do agresji werbalnej – obgadywania, przezywania czy wyśmiewania innych. Dodatkowo dość często występuje tam przemoc fizyczna – bicie, kopanie czy poszturchiwanie, społeczna izolacja pewnych osób w klasie i naruszanie nietykalności cielesnej. Rzadziej niż raz w miesiącu zdarzają się przypadki cyberprzemocy – wysyłania krzywdzących smsów, komentowania treści umieszczanych w sieci czy publikowanie w Internecie zdjęć lub filmów bez zgody osób, które na nich występują. Pozostałe sytuacje także zdarzają się dość rzadko, a szczegóły prezentuje zestawienie poniżej.

Tabela. Ocena częstotliwości występowania poszczególnych rodzajów przemocy w szkole.

Odpowiedzi uczniów gimnazjum

	Rodzaj przemocy	Średnia ocena
1.	Obgadywanie	4,04
2.	Przezywanie	3,87
3.	Wyśmiewanie	3,45
4.	Niechęć do pracy w grupie z kimś z klasy	3,08
5.	Bicie, kopanie, poszturchiwanie	2,69
6.	Dotykanie osób, które nie wyrażają na to zgody	2,58
7.	Grożenie	2,25
8.	Wulgarne lub złośliwe komentowanie treści dotyczącej danej osoby w Internecie	2,08
9.	Wymuszanie pieniędzy	2,06
10.	Zamykanie w pomieszczeniach	1,96
11.	Umieszczanie w Internecie filmów lub zdjęć bez zgody osób, które na nich są	1,80
11.	Wysyłanie obraźliwych smsów lub mmsów	1,80
12.	Kradzieże	1,78

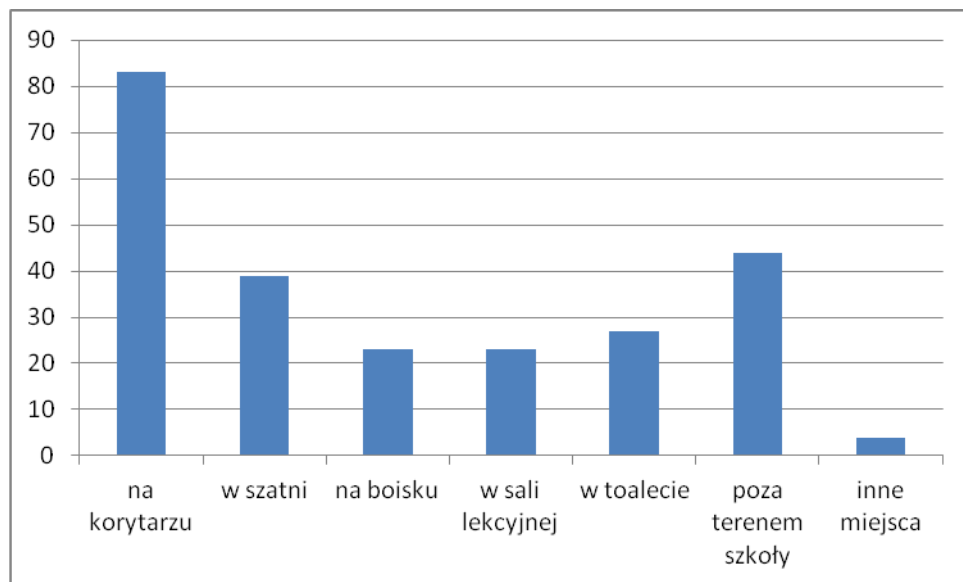
W przypadku osobiście doświadczanej przemocy, częstotliwość zachowań jest nieco inna. Ogólnie wszystkie sytuacje zdarzają się dość rzadko – około raz w miesiącu lub rzadziej. Przeważa agresja werbalna oraz niechęć do pracy w grupie z kimś z klasy. Prawie wcale nie dotyczy ich cyberprzemoc oraz kradzieże i wymuszenia.

Tabela. Ocena częstotliwości doświadczania poszczególnych rodzajów przemocy w szkole przez respondentów. Odpowiedzi uczniów gimnazjum.

	Rodzaj przemocy	Średnia ocena
1.	Obgadywanie	2,77
2.	Przezywanie	2,35
3.	Wyśmiewanie	2,13
4.	Niechęć do pracy w grupie z kimś z klasy	1,81
5.	Bicie, kopanie, poszturchiwanie	1,64
6.	Dotykanie osób, które nie wyrażają na to zgody	1,58
7.	Wulgarne lub złośliwe komentowanie treści dotyczącej danej osoby w Internecie	1,47
8.	Zamykanie w pomieszczeniach	1,45
8.	Grożenie	1,45
9.	Umieszczanie w Internecie filmów lub zdjęć bez zgody osób, które na nich są	1,39
10.	Wymuszanie pieniędzy	1,36
11.	Wysyłanie obraźliwych smsów lub mmsów	1,34
12.	Kradzieże	1,32

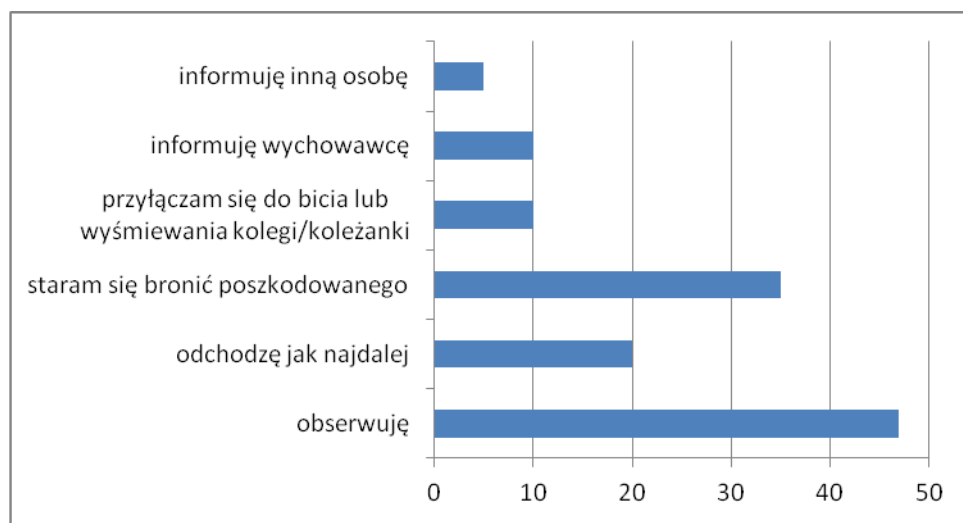
Miejsca, w których najczęściej dochodzi do tego typu sytuacji to zdaniem ankietowanych najczęściej: na szkolnym korytarzu, w szatni oraz poza terenem szkoły. Następne w kolejności podawane są takie miejsca jak: toaleta, sala lekcyjna oraz boisko szkolne. Poniżej prezentowane są częstości wszystkich udzielonych odpowiedzi.

Wykres. Gdzie najczęściej dochodzi do przemocy w szkole? Odpowiedzi uczniów gimnazjum.

Ankietowani w różny sposób reagują na zjawisko przemocy w szkole. Prawie co druga udzielana odpowiedź dotyczy biernego obserwowania, a 30 osób odchodzi z miejsca zdarzenia możliwie daleko. 10% deklaruje chęć przyłączenia się do sprawcy przemocy. W sumie niekonstruktywnych sposobów radzenia sobie w odpowiedziach respondentów jest ponad połowa. Pozostała część odpowiedzi, to reakcje związane z poszukiwaniem pomocy ze strony dorosłych osób – nauczycieli, wychowawcy, pedagoga. Natomiast 35% osób deklaruje podjęcie samodzielnej interwencji i obrony poszkodowanego w wyniku przemocy.

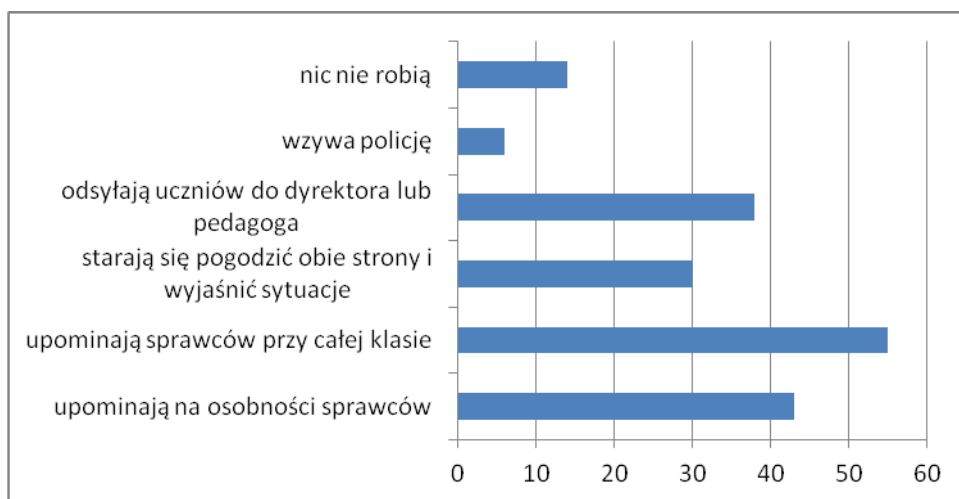
Wykres. Jak reagujesz, kiedy widzisz, że dochodzi do przemocy w szkole?
Odpowiedzi uczniów gimnazjum.

62% spośród ankietowanych nie jest pewna, czy nauczyciele wiedzą o sytuacjach przemocy

w szkole. Najczęstszym rozwiązaniem stosowanym przez grono pedagogiczne jest upominanie sprawców przy całej klasie lub na osobności. 38% prosi o interwencje dyrektora lub pedagoga. 10 respondentów uznało, że nauczyciele w takiej sytuacji wzywają policję, a 22 uczniów uznało, że nauczyciele wcale nie zareagują.

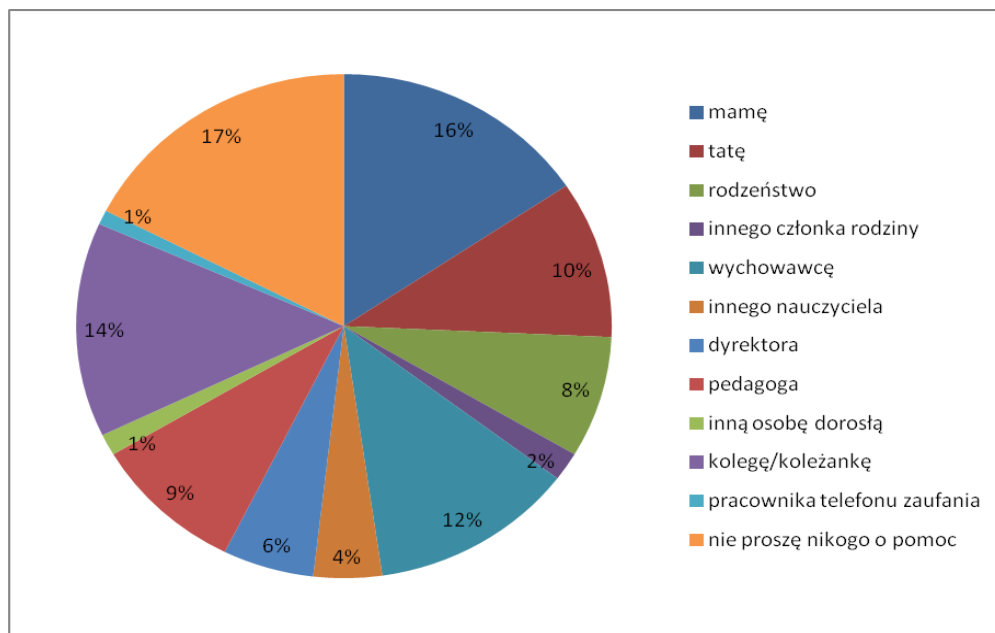
Wykres. Jak nauczyciele reagują na przemoc w szkole? Odpowiedzi uczniów gimnazjum.

Prawie co szósty gimnazjalista nie zwróciłby się do nikogo o pomoc w przypadku doświadczania przemocy szkolnej. Pozostali najchętniej poprosiliby o pomoc mamę (16%) koleżankę lub kolegę (14%), a w dalszej kolejności wychowawcę, ojca oraz pedagoga. W sumie 31% zwróciłoby się do pracowników szkoły (nauczycieli, wychowawcy, pedagoga czy dyrektora).

Diagram. Kogo poprosiłbyś o pomoc, gdybyś doświadczył przemocy w szkole?

Odpowiedzi uczniów gimnazjum.

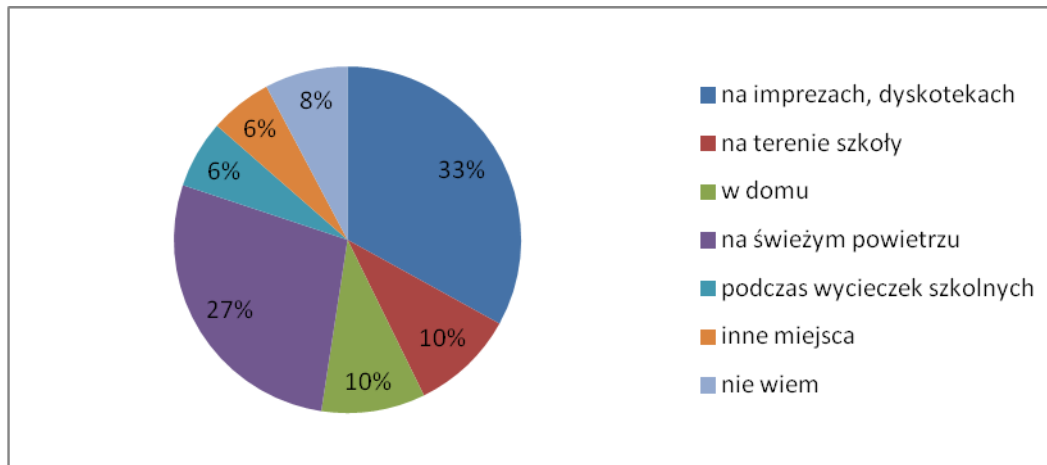

Ankietowanych zapytano także o ich przekonania na temat tego, kim jest przeciętny sprawca przemocy. Najczęściej odpowiadano, że nie ma różnicy pomiędzy agresywnością i skłonnościami do stosowania przemocy ze względu na wiek sprawcy czy klasy, do której chodzi i ocen, jakie uzyskuje w szkole. Część respondentów uważała jednak, że bardziej agresywni są: starsi chłopcy, którzy słabo się uczą.

Alkohol

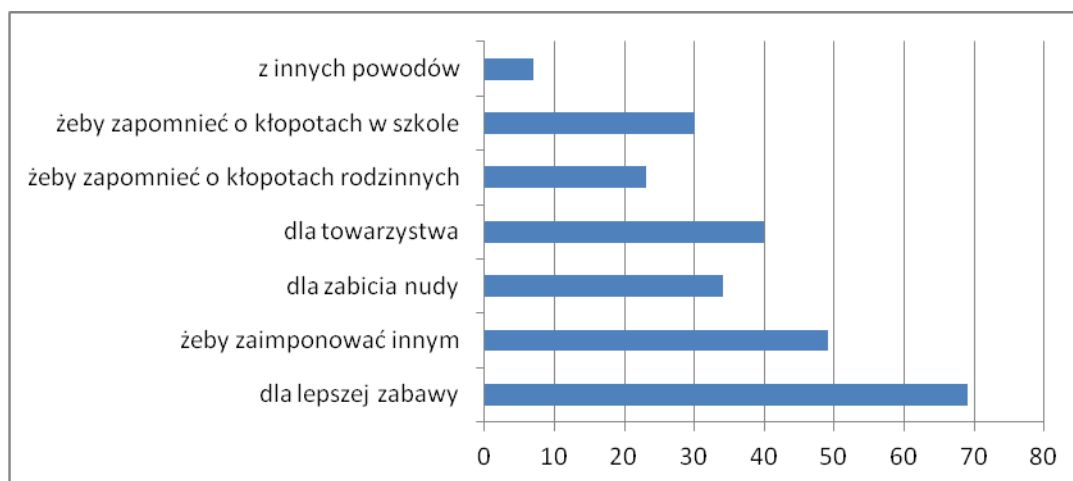
Zdaniem uczniów gimnazjum młodzież najczęściej spożywa alkohol na imprezach, dyskotekach oraz na świeżym powietrzu. Znacznie rzadziej dzieje się to w domu, na terenie szkoły czy podczas wycieczek. Wykres poniżej prezentuje częstość poszczególnych wyborów.

Diagram. Gdzie młodzież najczęściej spożywa alkohol? Odpowiedzi uczniów gimnazjum.

Spośród wszystkich odpowiedzi najwięcej osób wybierało jako powód sięgania po alkohol, chęć lepszej zabawy, a także chęć zaimponowania innym. Następnie w kolejności sytuują się odpowiedzi: dla towarzystwa, z nudy i by zapomnieć o kłopotach w szkole.

Wykres. Dlaczego młodzież sięga po alkohol? Odpowiedzi uczniów gimnazjum.

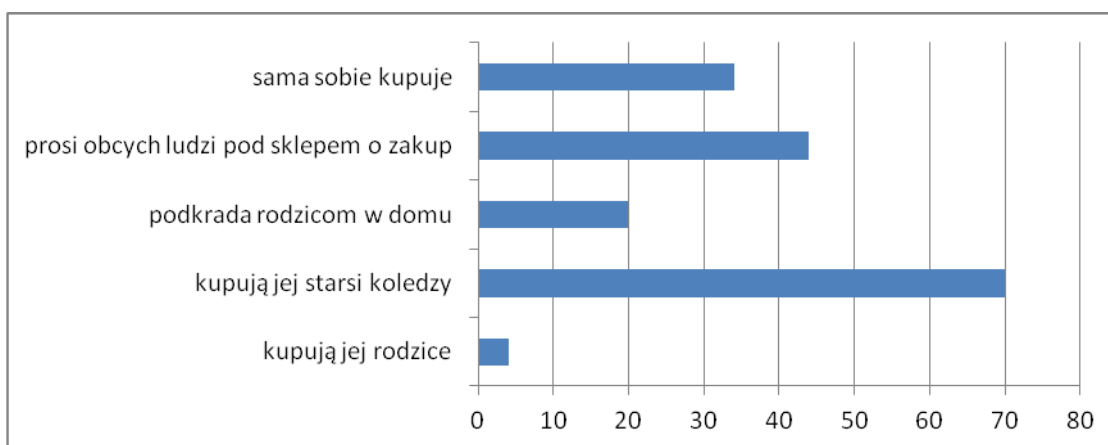

Ankietowani określali, jakie są możliwości uzyskania dostępu do alkoholu przez niepełnoletnie osoby. Najczęściej odbywa się to za pośrednictwem starszych kolegów. Prawie co trzeci respondent w wieku 14-16 lat przyznaje, że sam sobie kupuje alkohol. Nie spotyka się to ze

zdecydowanymi reakcjami ze strony sprzedawców czy innych klientów w sklepie. Co więcej, 44% gimnazjalistów prosi o pomoc w zakupie alkoholu obce osoby dorosłe.

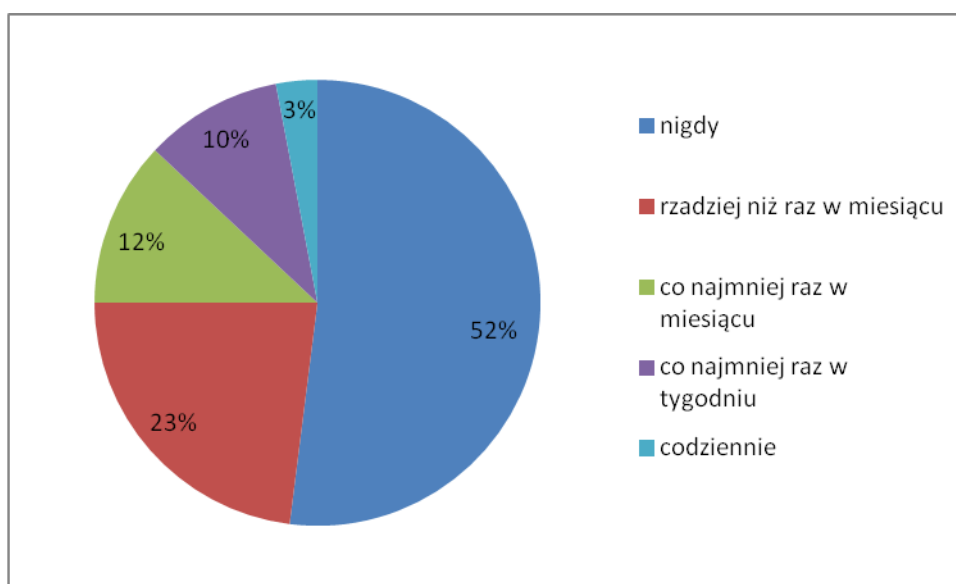
Wykres. W jaki sposób osoba niepełnoletnia może zdobyć alkohol?

Odpowiedzi uczniów gimnazjum.

Ponad 50% uczniów gimnazjum nie spożywa i nigdy nie spożywała alkoholu. 23% osób pije alkohol rzadziej niż raz w miesiącu, a 10% ma kontakt z takimi napojami raz w tygodniu. Do codziennego spożycia napojów alkoholowych przyznaje się 3% gimnazjalistów. Rozkład odpowiedzi został zaprezentowany na wykresie.

Diagram. Jak często zdarza Ci się pić alkohol? Odpowiedzi uczniów gimnazjum.

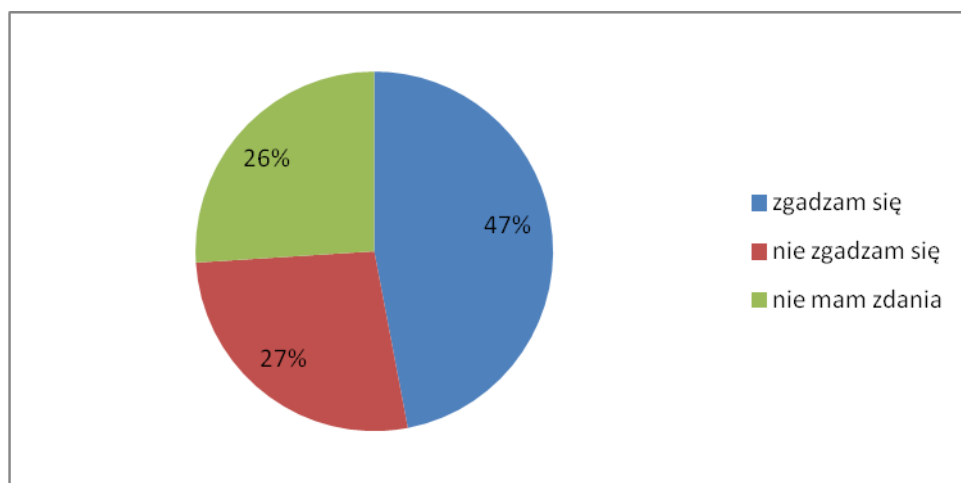

Najczęściej spożywanym przez uczniów gimnazjum alkoholem jest piwo (36%), w dalszej kolejności respondenci podawali wódkę (9%). 73% rodziców jest całkowicie przeciwnych spożywaniu alkoholu przez osoby niepełnoletnie, ale aż 26% dopuszcza picie przez nich niewielkich ilości alkoholu. 2 respondentów uznało, że ich rodzice nie mają nic przeciwko spożywaniu przez nich tego typu napojów.

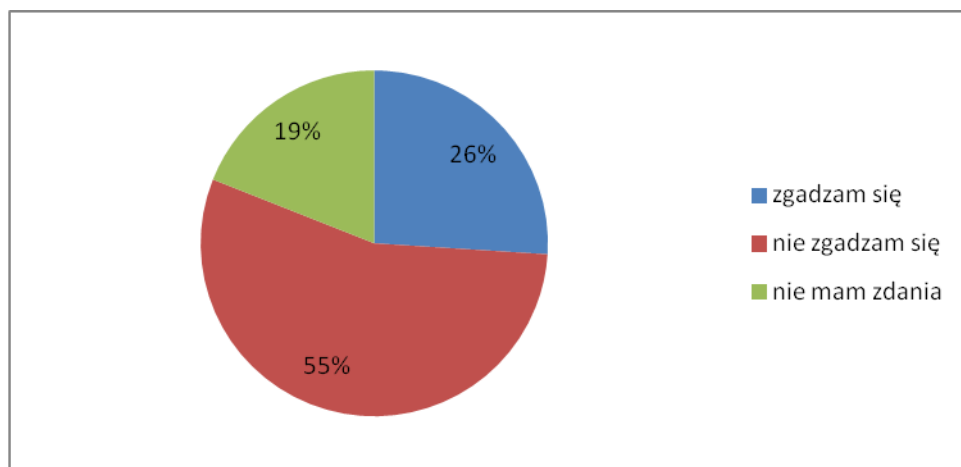
Kolejna pula pytań dotyczyła przekonań uczniów gimnazjum na temat alkoholu i jego spożywania. Co szósta osoba uznaje, że alkohol pomaga w poradzeniu sobie z trudnościami, a 14% respondentów uważa, że picie alkoholu nie jest szkodliwe. 26% gimnazjalistów zgadza się ze stwierdzeniem, że piwo to nie alkohol. 30% - 56 osób chciałoby obniżyć dopuszczany przez prawo wiek spożywania alkoholu. Ponad połowa ankietowanych zna miejsca w Bodzechowie, gdzie bez problemu mogą kupić alkohol. Jednocześnie 74% uczniów ma świadomość, że każdy może uzależnić się od alkoholu czy narkotyków. Zestawienie opinii na temat wybranych twierdzeń przedstawione zostało poniżej.

Diagramy. Przekonania gimnazjalistów na temat alkoholu.

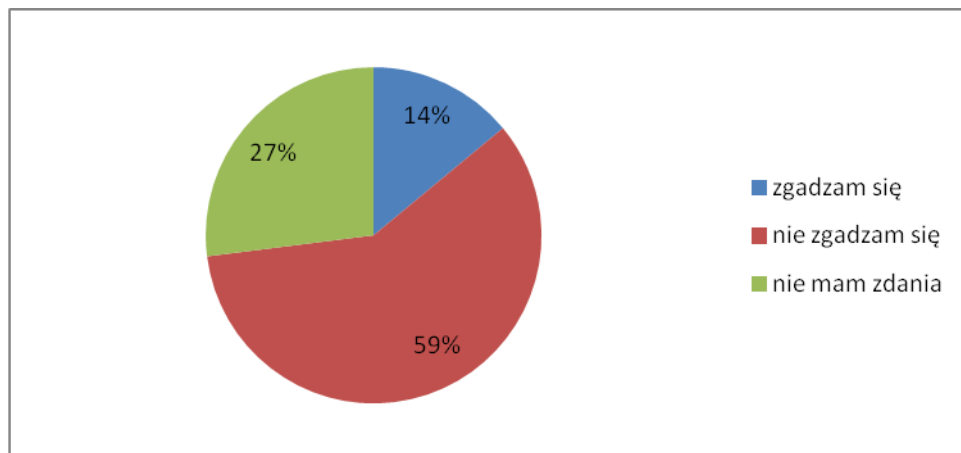
W mojej miejscowości są miejsca, gdzie osoba niepełnoletnia może kupić alkohol bez problemów.

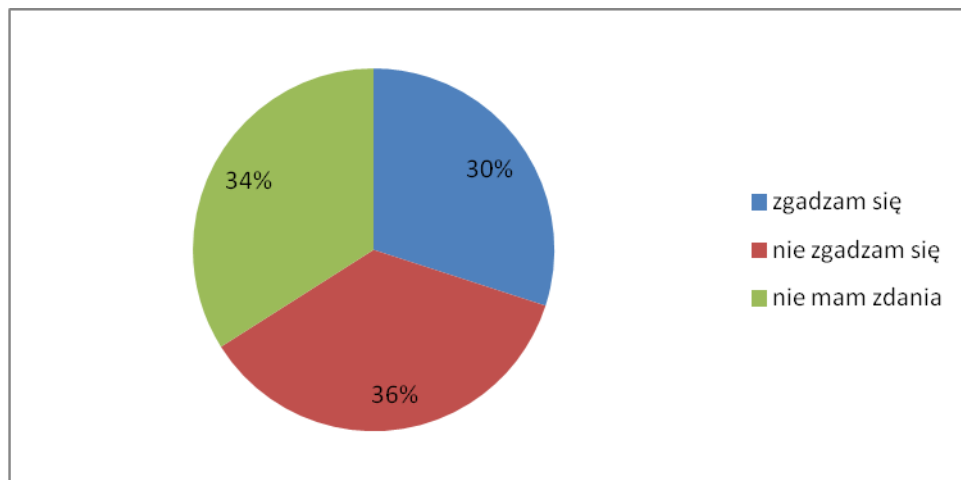
Piwo to nie alkohol

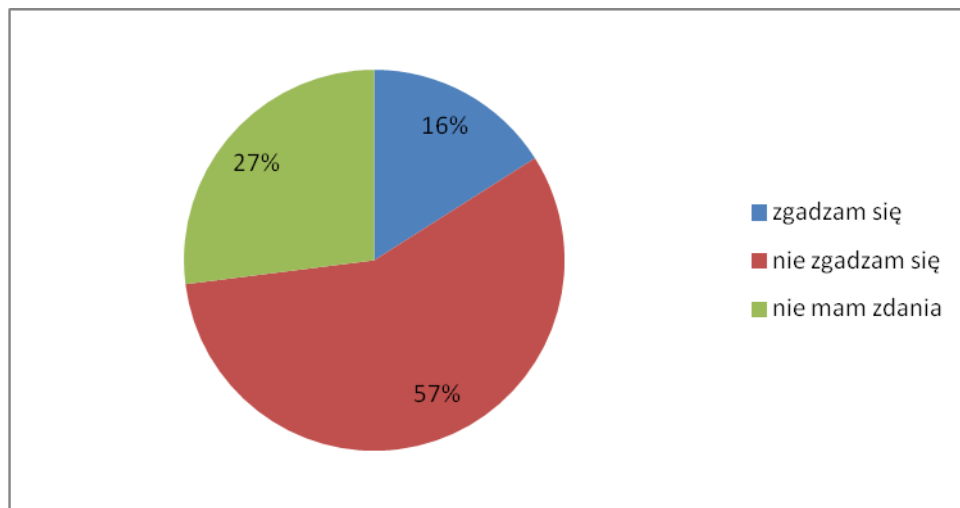
Picie alkoholu jest nieszkodliwe

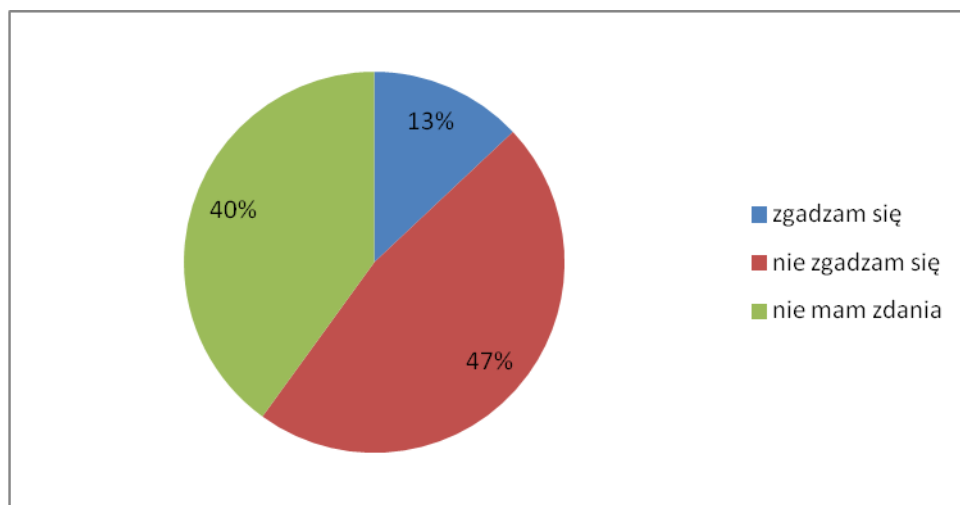
Spożywanie alkoholu przed 18 rokiem życia powinno być dozwolone przez prawo

Alkohol pomaga w trudnych sytuacjach

Szkolne akcje profilaktyczne dotyczące spożywania alkoholu są skuteczne

Uczniowie szkoły podstawowej

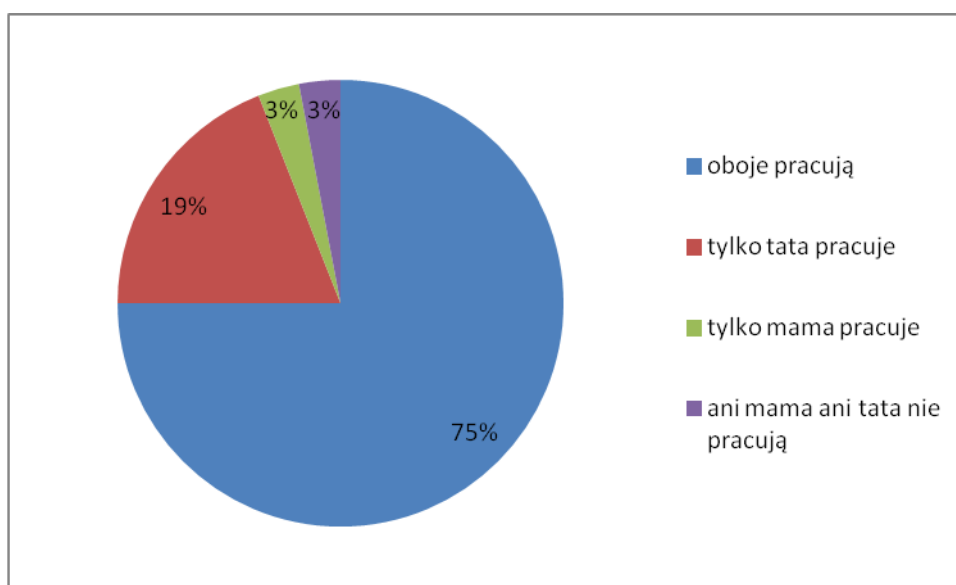
Badanie zostało przeprowadzone na 65 – osobowej grupie uczniów klas szóstych szkół Podstawowych w Gminie Bodzechów. Odbyło się ono 16 października 2012 roku podczas zajęć lekcyjnych. W grupie badanej znalazło się 25 dziewcząt i 40 chłopców, przeciętnie w wieku 12 lat (tylko dwie osoby były starsze). Jeśli chodzi o sytuację społeczno – ekonomiczną rodzin uczniów, to określono ją na podstawie pytań o członków gospodarstwa domowego oraz fakt pracy zarobkowej rodziców. Wszyscy ankietowani mieszkają z mamą, a osiem osób mieszka bez

taty. W sumie 44 osoby mieszkają bądź z babcią bądź z dziadkiem. Oboje rodzice pracują w przypadku 49 osób (75%). W rodzinach 12 uczniów (19%) zarabia tylko ojciec, zaś dwie rodziny utrzymują się tylko z pracy matki. Trzech uczniów dotyczy bezrobocie obojga rodziców. Poniżej zaprezentowane zostały szczegółowe rozkłady odpowiedzi.

Diagram Sytuacja społeczno – ekonomiczna rodzin respondentów.

Odpowiedzi uczniów szkoły podstawowej.

Czy Twoi rodzice pracują?

Poczucie bezpieczeństwa

Bezpiecznie w swojej szkole czuje się 85% uczniów, a w klasie – 92%. 1 osoba nie czuje się bezpiecznie w swojej klasie, a 2 – w szkole. Widać więc, że odwrotnie niż w gimnazjum, dzieci ze szkoły podstawowej wyżej oceniają poziom bezpieczeństwa w szkole niż w klasie. Szczegóły prezentują wykresy.

Diagram. Czy czujesz się bezpiecznie w swojej klasie? Odpowiedzi uczniów szkoły podstawowej.

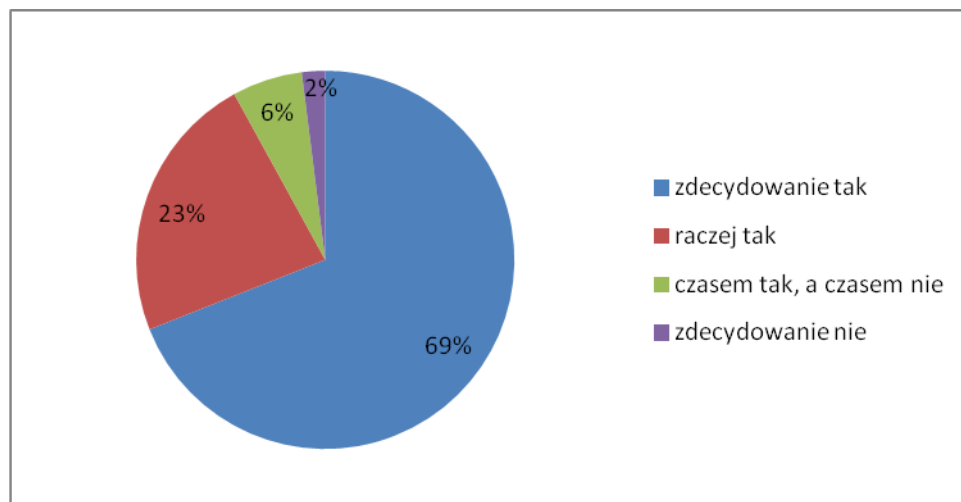
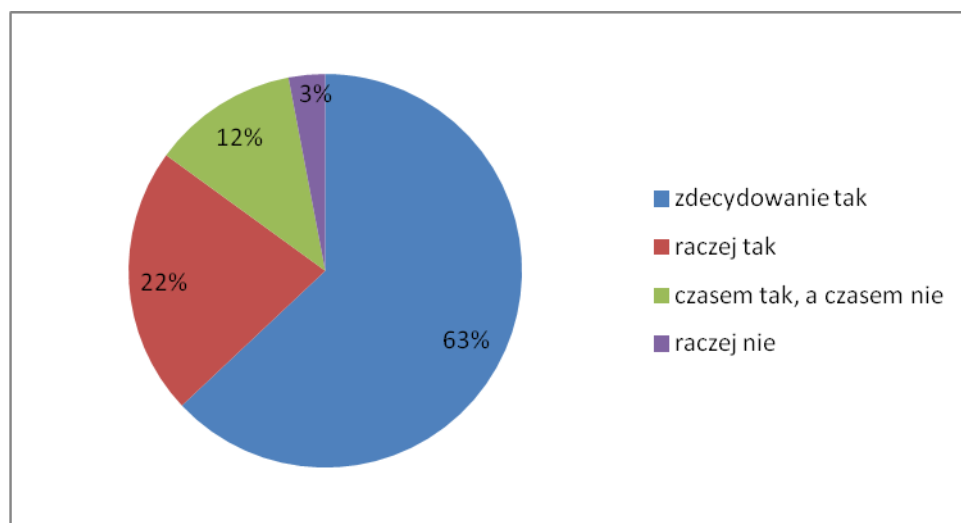

Diagram. Czy czujesz się bezpiecznie w swojej szkole? Odpowiedzi uczniów szkoły podstawowej.

Przemoc w szkole

Pytania na temat częstotliwości zachowań związanych z przemocą w szkole zostały podzielone na dwie grupy – dotyczące ogólnych sytuacji obserwowanych przez respondenta w środowisku szkolnym oraz bezpośrednio dotyczące jego osoby jako poszkodowanego.

Ankietowani określali na skali od 1 do 5, jak często pewne sytuacje mają miejsce – ocena „1” oznaczała, że nigdy, zaś „5”- codziennie.

Najczęściej, bo kilka razy w miesiącu uczniowie stykają się z agresją werbalną - wyśmiewaniem, przezywaniem i obgadywaniem, co podobnie wygląda także wśród starszych uczniów. Występuje także izolacja od grupy jakiejś osoby czy przemoc fizyczna wobec kolegów – bicie, kopanie, poszturchiwanie. Nigdy lub prawie nigdy nie występują sytuacje cyberprzemocy, kradzieży czy wymuszania pieniędzy. Rzadziej niż raz w miesiącu ankietowani spotykają się z naruszaniem nietykalności cielesnej. Poszczególne średnie oceny prezentuje zestawienie.

Tabela. Ocena częstotliwości występowania poszczególnych rodzajów przemocy w szkole.
Odpowiedzi uczniów szkoły podstawowej.

	Rodzaj przemocy	Średnia ocena
1.	Obgadywanie	2,65
2.	Przezywanie	2,51
3.	Wyśmiewanie	2,49
4.	Niechęć do pracy w grupie z kimś z klasy	2,06
5.	Bicie, kopanie, poszturchiwanie	1,83
6.	Umieszczanie w Internecie filmów lub zdjęć bez zgody osób, które na nich są	1,69
7.	Dotykanie osób, które nie wyrażają na to zgody	1,57
8.	Grożenie	1,35
9.	Wulgarne lub złośliwe komentowanie treści dotyczącej danej osoby w Internecie	1,28
9.	Zamykanie w pomieszczeniach	1,28
10.	Kradzieże	1,12
11.	Wysyłanie obraźliwych smsów lub mmsów	1,10
12.	Wymuszanie pieniędzy	1,06

Jeśli chodzi o przemoc osobiście doświadczaną przez uczniów szkoły podstawowej, to deklarowana częstotliwość jest niewiele mniejsza niż, gdy dotyczy to przemocy wobec innych. Kilka razy w miesiącu badani są przezywani, wyśmiewani i obgadywani. Z pozostałymi zachowaniami ankietowani stykają się bardzo rzadko lub wcale, a szczegóły znajdują się w poniższym zestawieniu.

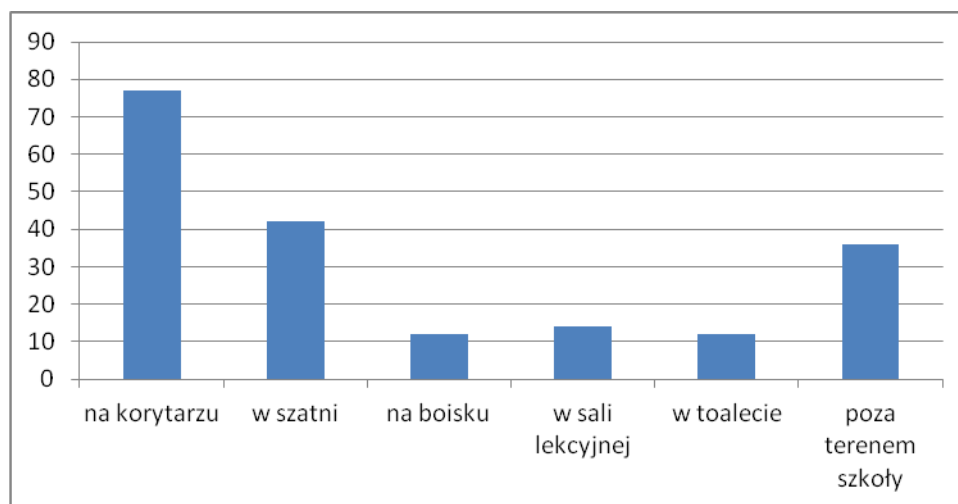
Tabela. Ocena częstotliwości doświadczania poszczególnych rodzajów przemocy w szkole przez respondentów. Odpowiedzi uczniów szkoły podstawowej.

	Rodzaj przemocy	Średnia ocena
1.	Obgadywanie	2,12
2.	Przezywanie	2,09
3.	Wyśmiewanie	1,98
4.	Niechęć do pracy w grupie z kimś z klasy	1,68
5.	Bicie, kopanie, poszturchiwanie	1,48
6.	Dotykanie osób, które nie wyrażają na to zgody	1,42
7.	Zamykanie w pomieszczeniach	1,28
8.	Grożenie	1,17
8.	Wulgarne lub złośliwe komentowanie treści dotyczącej danej osoby w Internecie	1,17
9.	Wysyłanie obraźliwych smsów lub mmsów	1,06
10.	Kradzieże	1,05
11.	Wymuszanie pieniędzy	1,03
12.	Umieszczanie w Internecie filmów lub zdjęć bez zgody osób, które na nich są	1,02

Jeśli chodzi o miejsca, w których najczęściej dochodzi do sytuacji przemocy, to jest to korytarz szkoły oraz szatnia, a także poza terenem szkoły. Znacznie rzadziej zdarzają się takie niebezpieczne sytuacje w toaletach, na boisku i salach lekcyjnych.

Wykres. Gdzie najczęściej dochodzi do przemocy w szkole?

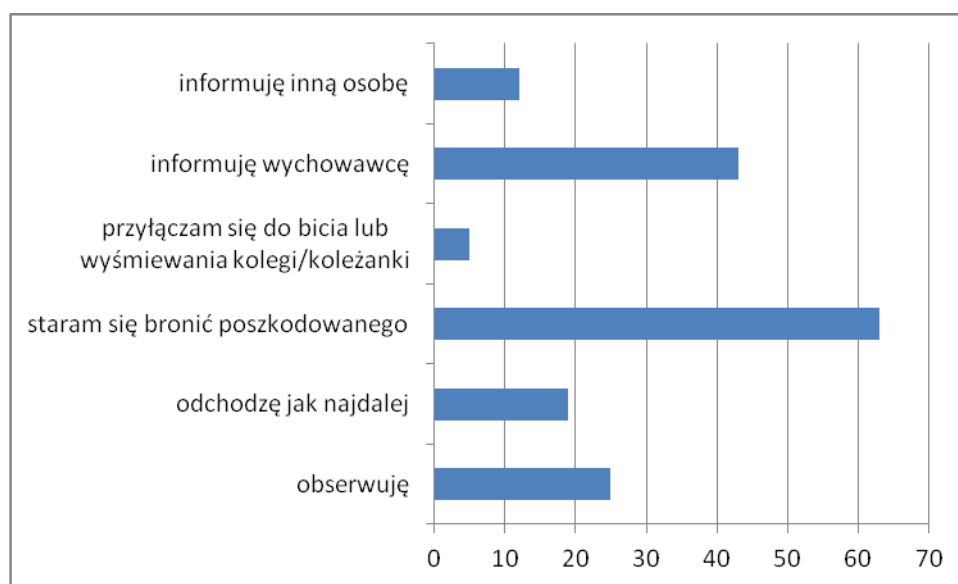
Odpowiedzi uczniów szkoły podstawowej.

Respondenci prezentują różnorodne reakcje na obserwowaną przemoc wobec kolegów. Najlichniesze odpowiedzi są związane z próbą obrony poszkodowanego i informowaniem wychowawcy o przypadkach przemocy. Szczegóły prezentuje wykres poniżej.

Wykres. Jak reagujesz, kiedy widzisz, że dochodzi do przemocy w szkole?

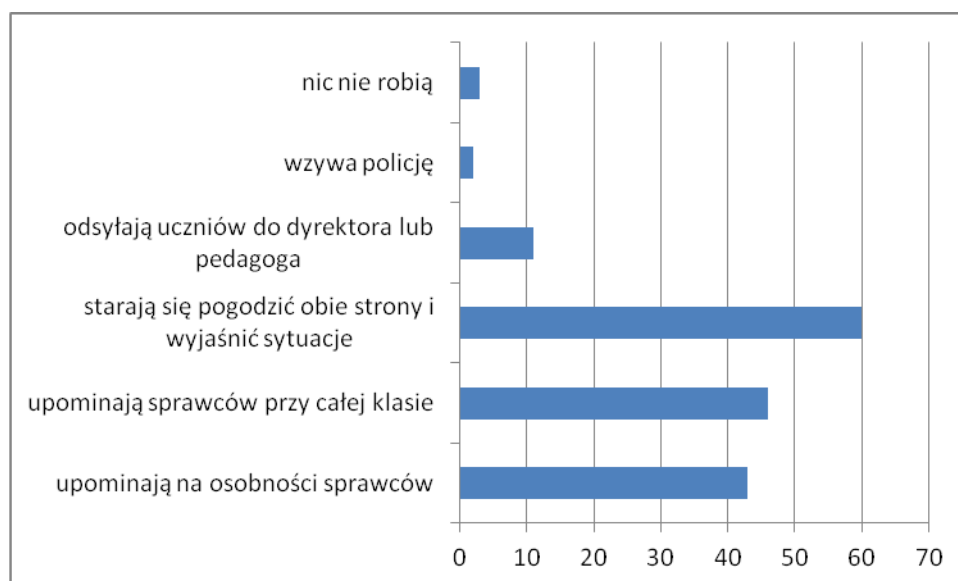
Odpowiedzi uczniów szkoły podstawowej.

Ponad 60% respondentów nie jest pewna, czy nauczyciele wiedzą o sytuacjach przemocy, jakie wydarzają się w szkole. Jeśli interweniują, to zdaniem uczniów średnio w co dziesiątym przypadku odsyłają sprawców do dyrektora lub pedagoga. Znacznie częściej sami podejmują starania wyjaśnienia konfliktu i pogodzenia stron (60%). Podobnie jak w starszych klasach częściej upominają sprawców przy klasie, a trochę rzadziej na osobności.

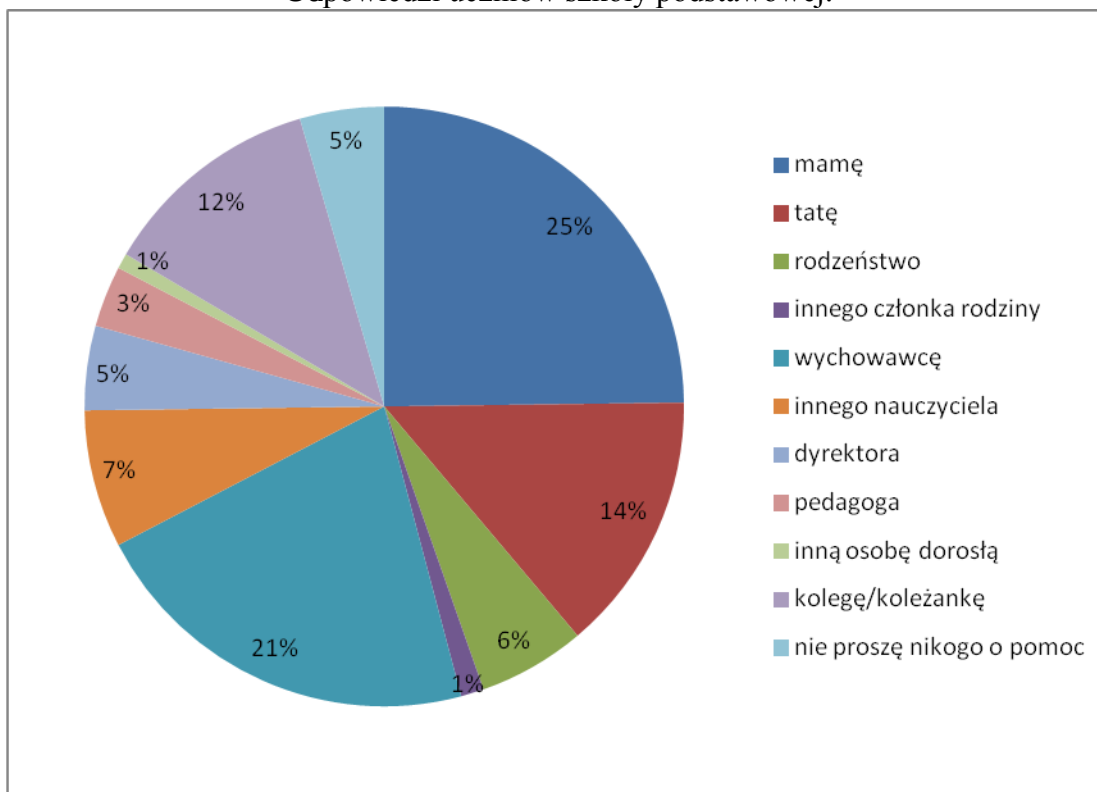
Wykres. Jak nauczyciele reagują na przemoc w szkole?

Odpowiedzi uczniów szkoły podstawowej.

Spośród wszystkich badanych uczniów, najmłodszy najczęściej deklaruje poszukiwanie pomocy u dorosłych osób w przypadku doświadczania przemocy w szkole. Proszą o nią przede wszystkim mamę i wychowawcę, a następnie tatę. Stosunkowo rzadko udają się po wsparcie ze strony dyrektora czy innego nauczyciela – 12%. Tyle samo respondentów deklaruje, że zwraca się o pomoc także do swoich kolegów czy koleżanek. Szczegóły prezentuje wykres.

Diagram. Kogo poprosiłbyś o pomoc, gdybyś doświadczył przemocy w szkole?
Odpowiedzi uczniów szkoły podstawowej.

Ankietowanych zapytano także o ich przekonania na temat tego, kim jest przeciętny sprawca przemocy. Respondenci ze szkoły podstawowej mają bardzo ugruntowane opinie na temat tego, kto najczęściej jest agresywny. Ich zdaniem przeciętny sprawca przemocy to chłopiec ze starszej klasy, który słabo się uczy.

Alkohol

Ankietowani określali, w jakich okolicznościach młodzież najczęściej spożywa alkohol. 34% uczniów nie potrafi wskazać takiego miejsca. Najpopularniejszymi okazjami do picia są imprezy i dyskoteki (51%), ale także świeże powietrze (37%). Czterech uczniów uważa, że takie sytuacje mają miejsce na terenie szkoły (6%), natomiast dziesięciu respondentów (15%), że w domu. Spośród wszystkich odpowiedzi najwięcej osób wybierało jako powód sięgania po alkohol, chęć zaimponowania innym, a także chęć lepszej zabawy i dla towarzystwa. Następnie w kolejności sytuują się odpowiedzi: by zapomnieć o kłopotach rodzinnych i w szkole. Szczegółowe dane przedstawia wykres poniżej.

Wykres. Dlaczego młodzież sięga po alkohol? Odpowiedzi uczniów szkoły podstawowej.

9% respondentów stwierdziło, że osoby w ich wieku (12 lat) spożywają alkohol. 6% ankietowanych spożywa alkohol – piwo, w ich ocenie ma to miejsce rzadziej niż raz w miesiącu. 83% rodziców jest całkowicie przeciwnych spożywaniu alkoholu przez osoby niepełnoletnie.

3. Podsumowanie

Alkohol w Gminie Bodzechów

Problem alkoholu jest zaliczany przez mieszkańców do najpoważniejszych kwestii w gminie, 93%, czyli prawie każdy respondent zna kogoś, kto jest uzależniony od alkoholu. 86% osób zna kogoś, kto kierował pojazdem w stanie nietrzeźwym, a 59% często lub bardzo często widuje osoby spożywające alkohol w miejscach publicznych. Znakomita większość, bo 80% słyszało o sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim, a 81% uważa, że młodzież często lub bardzo często go spożywa. 59% badanych jest za podwyższeniem wieku legalnego dostępu do alkoholu. Najczęściej podawanym przez nich wiekiem jest 21 lat. Ankietowani są zdecydowanie przeciwni pracy w stanie nietrzeźwym i spożywaniu alkoholu w miejscu pracy. 28% mieszkańców po raz pierwszy piła alkohol przed 18 rokiem życia, najczęściej było to wino, potem piwo, a najrzadziej wódka (6%).

Dostęp do alkoholu dla młodzieży z gminy jest stosunkowo prosty – wskazują na to zarówno dorośli, jak i ankietowani uczniowie z gimnazjum (najczęściej pośredniczą w tym starsi koledzy i obce osoby, choć 34% kupuje go sobie sama).

Najmłodszy badani ze szkoły podstawowej w 9% uznali, że osoby w ich wieku spożywają alkohol. 6% przyznało, że pije piwo rzadziej niż raz w miesiącu, o czym przeważnie nie wiedzą ich rodzice.

Gimnazjaliści najczęściej piją piwo, głównie na imprezach i dyskotekach oraz świeżym powietrzu, ale stosunkowo często zdarza się to także podczas wycieczek szkolnych i w domu rodzinnym. Motywacją jest głównie chęć zaistnienia w grupie, zdobycia popularności w towarzystwie oraz lepsza zabawa. Pije prawie połowa gimnazjalistów, 23% z nich rzadziej niż raz w miesiącu. Część młodzieży żywi ryzykowne przekonania co do alkoholu – że pomaga w radzeniu sobie z trudnościami, nie jest szkodliwe i powinno być dozwolone wcześniej niż od 18 roku życia. Bardzo niepokojące jest to, że 9% uczniów szóstej klasy szkoły podstawowej pije alkohol. Część rodziców uważa, że picie niewielkich ilości alkoholu przez niepełnoletnie osoby nie powinno być napiętnowane.

Przemoc w Gminie Bodzechów

Wśród mieszkańców Bodzechowa 62% daje przyzwolenie na fizyczne karanie dzieci. A jeszcze więcej respondentów zna rodziny dotknięte przemocą domową (70%).

Jeśli chodzi o uczniów gimnazjum, to ich poczucie bezpieczeństwa w szkole jest dość wysokie (79%). Uczniowie szkoły podstawowej czują się bardziej bezpiecznie w swojej klasie niż w szkole. Generalnie najczęściej występuje przemoc werbalna – obgadywanie, przezywanie i wyśmiewanie innych. Ankietowani stykają się z nią niemal codziennie, a z poszturchiwaniem czy kopaniem i oddzieleniem od grupy kilka razy w miesiącu. Sytuacje przemocy najczęściej zdarzają się na korytarzu szkolnym, w szatni i poza terenem szkoły. Gimnazjaliście częściej biernie przyglądają się im niż reagują, próbując bronić poszkodowanego. Co dziesiąty informuje pracownika szkoły o zaistniałym zdarzeniu. Bardzo niepokojące jest, że 38% nastolatków nie

powiedziałyby nikomu, nawet koledze, o byciu ofiarą przemocy szkolnej. Pozostali najchętniej porozmawialiby z członkami rodziny i rówieśnikami. W przypadku młodszych uczniów, znacznie częściej ma miejsce próba obrony poszkodowanego (ponad połowa odpowiedzi) i informowanie wychowawcy. O kłopotach mówią wychowawcy i rodzicom, rzadziej rówieśnikom. Jednak niepokojące jest to, że 5% uczniów szkoły podstawowej, a 10% uczniów gimnazjum, deklaruje chęć przyłączenia się do sprawcy przemocy, by wyśmiewać się lub bić kolegę czy koleżankę.

§ 3. Ustala się następujące cele i zadania Programu:

1. Cele Programu:

- 1) Zmniejszenie ilości spożywanego alkoholu przez młodzież.
- 2) Zmniejszenie ilości nowych przypadków uzależnień.
- 3) Zmniejszenie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanego nadużywaniem alkoholu.
- 4) Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 5) Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w dziedzinie profilaktyki.
- 6) Rozwijanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.

2. Zadania i planowane do realizacji działania programowe:

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:
 - motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia leczenia psychoterapii w placówkach leczenia odwykowego, kierowanie do leczenia specjalistycznego,
 - motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia,
 - rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwości uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy.

- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie:
- szkolenie i podnoszenie kompetencji przez członków GKRPA, pracowników socjalnych oraz członków Zespołu Interdyscyplinarnego,
 - finansowanie półkolonii dla dzieci ze szkół podstawowych z programem profilaktycznym,
 - finansowanie prowadzenia świetlicy środowiskowej oraz zajęć opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży,
 - finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży.
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży:
- finansowanie programów, prelekcji, odczytów, spektakli profilaktycznych i warsztatów na terenie szkół służących do prowadzenia edukacji prozdrowotnej, promocji zdrowia i zdrowego stylu życia,
 - propagowanie spędzania wolnego czasu, rozrywki bez udziału napojów alkoholowych poprzez organizację festynów, wycieczek,
 - przeprowadzanie przez szkoły konkursów profilaktycznych.
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:
- wspomaganie i współdziałanie z organizacjami pozarządowymi i samopomocowymi zajmującymi się statutowo profilaktyką problemów alkoholowych i pomaganiem osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu.
- 5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:
- w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje, oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny.

§ 4. Ustala się następujące zasady finansowania programu:

1. Środki finansowe na realizację zadań wynikających z Programu pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26

października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /tekst jednolity Dz. U. z 2007 roku Nr 70, poz. 473 ze zm./.

2. Szacunkowa wielkość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań przewidzianych niniejszym Programem określa „Ramowy Plan Finansowania Zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 rok”.

3. Realizatorzy Programu:

- 1) Urząd Gminy Bodzechów.
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzechowie.
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 4) Szkoły podstawowe i gimnazja z terenu gminy.

4. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zasady wynagradzania członków GKRPA:

Pomocą rodzinom z problemem alkoholowym zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, dlatego do zadań realizowanych przez członków Gminnej Komisji należy:

- przyjmowanie wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego,
- wzywanie na rozmowę osób, co do których wpłynęło zgłoszenie,
- przeprowadzanie rozmów motywacyjnych z osobami uzależnionymi mających na celu dobrowolne poddanie się terapii,
- kierowanie osób na badanie przez psychologa i psychiatrę w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- prowadzenie dokumentacji związanej z procedurą przymusowego leczenia odwykowego i przekazywanie jej do Sądu Rejonowego w Ostrowcu Świętokrzyskim,
- wydawanie postanowień o wydaniu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w sprawie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z obowiązującymi przepisami.

Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za pracę w Komisji przysługuje miesięczne wynagrodzenie:

- 1) przewodniczący w wysokości 600 zł. brutto miesięcznie,

2) pozostali członkowie Komisji w wysokości 200 zł. brutto miesięcznie.

**RAMOWY PLAN FINANSOWANIA ZADAŃ OKREŚLONYCH W GMINNYM
PROGRAMIE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH NA ROK 2013**

Lp.	Rodzaj działania	Wielkość środków finansowych przeznaczonych na realizację działań
1.	Punkt konsultacyjny – finansowanie pomocy psychologicznej w zakresie zdiagnozowania problemów rodzinnych osób uzależnionych oraz współuzależnionych od alkoholu jak również przemocy domowej	6 000
2.	Organizowanie przez poszczególne szkoły podstawowe półkolonii dla dzieci z programem profilaktycznym :	
	1. Publiczna Szkoła Podstawowa w Bodzechowie	16 000
	2. Publiczna Szkoła Podstawowa w Chmielowie	8 000
	3. Zespół Szkół Publicznych – Szkoła Podstawowa w Sarnówku	7 000
	4. Zespół Szkół Publicznych – Szkoła Podstawowa w Szewnie	16 000
3.	Prowadzenie świetlicy środowiskowej oraz zajęć opiekuńczo – wychowawczych z elementami profilaktyki dla dzieci i młodzieży w miejscowości Jędrzejów.	8 000
4.	Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z elementami profilaktyki oraz rozwijanie ich zainteresowań w miejscowości Miłków.	8 000
5.	Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z elementami profilaktyki oraz rozwijanie ich zainteresowań w miejscowości Szwarszowice	8 000
6.	Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych prowadzonych na hali sportowej w Publicznym Gimnazjum w Szewnie lub na boisku sportowym „Orlik” w Szewnie.	12 000
7.	Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych poprzez finansowanie i organizowanie festynu:	
	1. festyn „Aktywna rodzina to trzeźwa rodzina” na stadionie sportowym w Bodzechowie	25 000
	2. piknik sportowy z okazji „Dnia Dziecka” w Sudole.	10 000

8.	Promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu poprzez organizowanie imprez okolicznościowych o charakterze rozrywkowym, wycieczki, festyny rodzinne, których celem prowadzenie zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień 1. dofinansowanie do festynu rodzinnego w Szwarszowicach 2. dofinansowanie do festynu rodzinnego w Chmielowie 3. dofinansowanie do festynu rodzinnego w Szewnie 4. dofinansowanie do festynu rodzinnego w Sarnówku	2 000 2 000 4 000 2 000
9.	Promowanie właściwych wzorców życia - organizacja wycieczki dla seniorów	10 000
10.	Finansowanie programów profilaktycznych, spektakli teatralnych dla dzieci i młodzieży	1 000
11.	Zabezpieczenie pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bodzechowie, szkolenia dla członków Komisji, pokrywanie kosztów wydawania opinii przez biegłych orzekających w sprawie uzależnień od alkoholu, w tym w Sądzie, pokrywanie kosztów wpisu do Sądu oraz zakup materiałów biurowych i papierniczych dla działalności Komisji	35 000
	RAZEM	180 000

Uzasadnienie

do uchwały Rady Gminy Bodzechów w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2013

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy - zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 1356/. Na podstawie art. 4 ust. 2 wspomnianej ustawy realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanego corocznie przez radę gminy.

Ustawa w sposób jednoznaczny określa, iż środki uzyskiwane przez gminę z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych - nie mogą być wykorzystywane na żadne inne cele niż te, które zostały określone w gminnych programach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.